

13. Høring om miljø i byggeri og anlæg (2009-156971)

Sundheds- og Omsorgsudvalget skal afgive hørings svar til Teknik – og Miljøforvaltningen vedrørende de afledte økonomiske konsekvenser af den reviderede udgave af Københavns Kommunes retningslinjer for miljørigtigt byggeri 2009 (Miljø i byggeri og anlæg).

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender at vedlagte (bilag 2) sendes som udvalgets hørings svar.

Problemstilling

På baggrund af beslutning i Økonomiudvalget den 27. oktober 2009 har Teknik- og Miljøforvaltningen fremsendt den reviderede udgave af Københavns Kommunes retningslinjer for miljørigtigt byggeri 2009 til høring i Sundheds- og Omsorgsudvalget med henblik på en vurdering af de afledte økonomiske konsekvenser, herunder om de i budget 2010 forudsatte kapacitetsudvidelser på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område kan gennemføres.

Løsning

Københavns Kommunes retningslinjer for miljørigtigt byggeri skal ajourføres hvert 4. år. Med ønsket om at inddrage et større klimafokus, når det gælder såvel kommunale renoveringsopgaver som nyt byggeri og anlæg, har Teknik- og Miljøforvaltningen skærpet kravene i 'Miljø i Byggeri og Anlæg' (MBA) 2009 i forhold til den tidligere udgave. Det skal bemærkes, at det er en kommunal beslutning om kravene skal skærpes. De nye retningslinier forventes først indført ved lov i 2014.

De nedenfor anførte punkter beskriver i hovedtræk indholdet i den reviderede udgave af Miljø i byggeri og anlæg.

1. Miljørigtig projektering

Byggeri, større ombygninger og anlægsarbejder skal gennemføres ved anvendelse af miljørigtig projektering. Forvaltningerne skal sikre, at der gennemføres en miljøkortlægning for at afdække afledte miljøeffekter i forbindelse med opførelse, drift og nedbrydning. Der skal endvidere fortages en miljøprioritering med udpegning af hvilke fokusområder som skal nedbringe de negative miljøeffekter. Der skal formuleres miljømål, så indsatsen gøres målbar, og effekten skal dokumenteres.

2. Energi og CO2

Nybyggeri skal med virkning fra 2010 udføres i lavenergiklasse 1 efter gældende bygningsreglement. Dertil skal der ved større renoveringer effektueres energitiltag med tilbagebetalingstid på under 10 år. Endvidere skal der foreligge en dokumenteret vurdering for alle energitiltag med en tilbagebetalingstid på under 20 år, med henblik på efterfølgende konkret beslutning om gennemførelse.

3. Materialer og kemikalier

Konstruktioner og materialer skal vælges, så de er afstemt efter byggeriets forventede

levetid, så der er begrænset behov for vedligeholdelse og gode muligheder for miljørigtig drift, og så flest mulige materialer kan genanvendes ved bortskaffelse.

4. Vand og Afløb

Vandforbruget skal reduceres fra 2012, således at forbruget pr. bygning ikke må overstige 90 liter pr. person pr. døgn i husholdninger og 30 liter pr. person pr. døgn i erhvervslivet. I nybyggeri og renoveringsprojekter skal regnvand afledes, håndteres, nedsive lokalt, hvorfor alle byggerier med et grundareal større end 300 m² vil være omfattet af kravene til lokal afledning af regnvand. Ved nybyggeri og renoveringer skal tage med hældning på 15 grader og derunder begrønnes.

5. Byens rum, liv og natur

Byens rum skal fremme miljøet ved at invitere til at gå og cykle mere. Ved byfornyelse, renovering eller nybyggeri skal der, gennem en skærpelse af kravene til dokumentation, forurening, beplantningsområder, opholdsarealer og småbygninger m.m. - ske en optimal udnyttelse af ethvert areal, herunder udvikle og beskytte grønne og blå værdier i anlægsprojekter.

6. Affald

Gennem en bæredygtig håndtering af affald skal belastningen af miljøet reduceres. Vigtige elementer er affaldsforebyggelse, genbrug, øget sortering og innovative affaldsløsninger. Ved byggerier, renoveringer mv. skal bygherren sørge for, at entreprenøren ved planlægning, byggestyring, logistik, tilsyn og kvalitetskontrol sorterer og minimerer mængden af byggeaffald og kasserede materialer.

7. Støj og vibration

I nye bebyggelser, ved renoveringer eller hvor boliger konverteres til ændret anvendelse skal det sikres, at bygningerne placeres, disponeres, indrettes eller udføres således, at beboere og brugere beskyttes mod ekstern støj fra trafik og virksomheder. Eksempelvis skal institutioner m.v. fremover etableres så den facade der vender mod en trafikbelastet vej udelukkende indeholder sekundære rum og ikke opholdsrum.

8. Indeklima

Indeklimakrav fastlægges med udgangspunkt i Dansk Standards forslag til klasseværdier for indeklimaets kvaliteter. Det skal dokumenteres at en vurdering af såvel, bebyggelsens orientering samt lysforhold, materialevalg, luftkvalitet, lyd, termisk indeklima m.v. indgår i en miljørigtig projektering.

Det er Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering af ovenstående tiltag samlet set vil betyde en forventet merudgift på op til 10 % i forhold til anskaffelsesprisen ved anlægs- og renoveringsopgaver sammenlignet med de nuværende retningslinier.

For en nærmere gennemgang af de reviderede krav henvises til vedlagte bilag 1.1-1.9.

På baggrund af ovenstående er der udarbejdet forslag til Sundheds- og Omsorgsudvalgets høringssvar (bilag 2). Det fremgår af høringssvaret, at;

- det er positivt, at Københavns Kommune er på forkant med udviklingen og har ambitiøse retningslinier og målsætning om at reducere miljøbelastningen i kommunens egne byggerier. Det har en stærk sammenhæng med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens miljøindsats i øvrigt.
- implementeringen af de skærpede retningslinier vil være forbundet med en betydelig merudgift i anlægsfasen. Det er vurderingen at Teknik- og Miljøforvaltningens estimat med hensyn til forventede merudgifter er for lavt sat, og at ekstraomkostningerne er en 1/3 højere end angivet – det vil sige på ca. 15 %. Dermed vil de skærpede miljøkrav inden for sundheds- og omsorgsområdet i forhold til de planlagte bygge- og anlægsprojekter medføre en skønnet merudgift i 2010 på ca. 45 mio. kr. Beløbet fordeler sig med 6,2 mio. kr. til etablering af Sundhedshuse og 38,8 mio. kr. til modernisering af plejeboliger.

Med hensyn til etablering af Sundhedshuse er anlægsudgifterne primært styret af antallet og omfanget af de serviceydelser som Kommunen ønsker at tilbyde, og den skønnede merudgift til finansiering af miljøtiltag vil derfor skulle tilføres som en merbevilling, for ikke at medføre en utilsigtet reduktion i tilbuddet til borgerne.

Med hensyn til plejeboliger skal moderniseringen gennemføres inden for det af staten fastsatte rammebeløb for tilvejebringelse af almene ældreboliger. Udgifterne til de skærpede miljøkrav kan derfor kun realiseres igennem en kvalitetsforringelse af byggerierne i forhold til den nuværende og planlagte standard i moderniseringsplanen for plejeboliger. Det anbefales derfor, at Københavns Kommune retter henvendelse til Indenrigs- og Socialministeriet med henblik på en ændring af det nuværende regelsæt, inden de skærpede miljøregler implementeres på plejeboligområdet, således at miljøtiltag kan finansieres uden for rammebeløbet.

Økonomi

På baggrund af den skønnede merudgift vil der indenfor forvaltningens planlagte bygge- og anlægsprojekter i 2010 skulle igangsættes miljøtiltag for ca. 45 mio. kr. Beløbet fordeler sig med 6,2 mio. kr. til etablering af Sundhedshuse og 38,8 mio. kr. til modernisering af plejeboliger. Såfremt de øgede udgifter til miljøtiltag skal afholdes inden for eksisterende anlægsbudgetter, vil det medføre en væsentlig reduktion af tilbuddet til borgerne i Sundhedshusene, samt en væsentlig kvalitetsforringelse for beboerne og personalet på de to institutioner som forventes udtaget til modernisering ved ombygning i 2010.

Videre proces

Sundheds- og Omsorgsudvalgets høringsvar sendes til Teknik- og Miljøforvaltningen med efterfølgende forelæggelse for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Bilag

Hanne Baastrup

/Andreas Jegstrup

bilag

[Bilag 1. Indstilling fra Økonomiudvalget \(kun tilgængelig på nettet\)](#)

[Bilag 1.1. Redegørelse \(kun tilgængelig på nettet\)](#)

[Bilag 1.2. Redegørelse \(kun tilgængelig på nettet\)](#)

[Bilag 1.3 Redegørelse \(kun tilgængelig på nettet\)](#)

[Bilag 1.4. Redegørelse \(kun tilgængelig på nettet\)](#)

[Bilag 2. Høringssvar fra Sundheds- og Omsorgsudvalget](#)

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning den 26.11.2009

Indstillingen blev godkendt.

